

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 124/12
Luksemburg, 4 października 2012 r.

Wyrok w sprawie C-22/11
Finnair Oyj / Timy Lassooy

Przewoźnik lotniczy ma obowiązek wypłaty odszkodowania pasażerom, jeżeli odmówiono im przyjęcia na pokład z powodu reorganizacji jego lotów w wyniku strajku na lotnisku, który miał miejsce dwa dni wcześniej

Odszkodowanie z tytułu opóźnienia obejmuje nie tylko sytuacje nadmiernej rezerwacji, ale także sytuacje związane z innymi powodami, w szczególności operacyjnymi

Rozporządzenie w dziedzinie odszkodowania i pomocy dla pasażerów¹ przyznaje określone prawa pasażerom lotów rozpoczynających się lub kończących się na lotnisku położonym w jednym z państw członkowskich. Określa ono „odmowę przyjęcia na pokład” jako odmowę, przez przewoźnika lotniczego, przewiezienia pasażerów sprzecznie z ich wolą, pomimo iż stawili oni się na czas u wejścia na pokład z potwierdzoną rezerwacją. Niemniej jednak rozporządzenie przewiduje przypadki, w których taka odmowa może być uzasadniona przez przewoźnika. Poza tymi przypadkami pasażerowie mają prawo do natychmiastowego odszkodowania, do zwrotu ceny biletu lub do zmiany planu podróży do miejsca wylotu, a także do opieki w trakcie oczekiwania na następny lot.

Z powodu strajku pracowników lotniska w Barcelonie w dniu 28 lipca 2006 r., planowy lot o godzinie 11.40 obsługiwany przez Finnair z Barcelony do Helsinek został odwołany. Aby pasażerowie tego lotu nie musieli oczekiwać zbyt długo, Finnair postanowił dokonać reorganizacji lotów następujących po tym locie. I tak, pasażerowie tego lotu zostali przewiezieni do Helsinek lotem w dniu następnym (29 lipca 2006 r.) o tej samej godzinie oraz innym specjalnie wycarterowanym w tym celu lotem w tym samym dniu o godz. 21.40. W następstwie tej reorganizacji część pasażerów, którzy wykupili bilet na lot w dniu 29 lipca 2006 r. o godz. 11.40 musiała czekać na przewóz do Helsinek do dnia 30 lipca 2006 r., kiedy to zostali przewiezieni w ramach planowego połączenia o godz. 11.40 oraz w ramach lotu o godz. 21.40, specjalnie wycarterowanego na tę okazję. Podobnie, niektórzy pasażerowie, tak jak Timy Lassooy, którzy wykupili bilet na lot w dniu 30 lipca 2006 r. o godz. 11.40 i którzy stawili się prawidłowo do wejścia na pokład, zostali przewiezieni do Helsinek specjalnym lotem o godz. 21.40. Ci ostatni pasażerowie nie otrzymali żadnego odszkodowania ze strony Finnair.

Uważając, że Finnair odmówił mu bez ważnego powodu przyjęcia na pokład, T. Lassooy wniósł pozew do sądu fińskiego w celu nakazania przewoźnikowi lotniczemu zapłaty na jego rzecz odszkodowania w kwocie 400 EUR, jakie zostało przewidziane rozporządzeniem dla lotów wewnątrzwspólnotowych o długości przekraczającej 1 500 kilometrów.

W tym kontekście rozpoznający sprawę w ostatniej instancji Korkein oikeus (sąd najwyższy, Finlandia), który skierował do Trybunału Sprawiedliwości pytania prejudycjalne, zmierza do ustalenia zakresu pojęcia „odmowa przyjęcia na pokład”, a także ustalenia, czy przewoźnik lotniczy może powoływać się na nadzwyczajne okoliczności w celu odmówienia zgodnie z prawem przyjęcia na pokład pasażerów lotów następujących po locie, który został odwołany na skutek

¹ Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46, s. 1).

takich okoliczności, lub w celu uwolnienia się od obowiązku wypłaty odszkodowania na rzecz pasażerów będących przedmiotem takiej odmowy.

W dzisiejszym wyroku Trybunał stwierdził, że **pojęcie „odmowa przyjęcia na pokład” obejmuje sytuacje nadmiernej rezerwacji, ale także sytuacje związane z innymi powodami, w szczególności operacyjnymi.**

Taka wykładnia wynika nie tylko z treści rozporządzenia, ale również z realizowanego przezeń celu, to znaczy, zagwarantowania wysokiego poziomu ochrony pasażerów lotniczych. W rzeczywistości bowiem to w celu zredukowania nadmiernej liczby pasażerów, którym odmówiono przyjęcia na pokład wbrew ich woli, prawodawca Unii ustanowił w 2004 r. nowe rozporządzenie przyznając szersze znaczenie pojęciu odmowa przyjęcia na pokład, obejmując wszystkie sytuacje, w których przewoźnik lotniczy odmawia przewiezienia pasażera. Tym samym ograniczenie pojęcia „odmowa przyjęcia na pokład” do samych tylko przypadków nadmiernej rezerwacji skutkowałaby w praktyce znacznym zmniejszeniem zakresu ochrony przyznanej pasażerom poprzez pozbawienie ich wszelkiej ochrony nawet wówczas, gdy znajdują się w sytuacji, za którą podobnie jak w przypadku nadmiernej rezerwacji nie ponoszą winy – co byłoby sprzeczne z celem prawodawcy.

Ponadto Trybunał stwierdził, że **zaistnienie nadzwyczajnych okoliczności – takich jak strajk – prowadzące przewoźnika lotniczego do reorganizacji następujących po nim lotów nie może uzasadniać odmowy przyjęcia na pokład, ani też zwalniać go z obowiązku wypłaty odszkodowania pasażerom**, którym odmówiono przyjęcia na pokład na jeden z późniejszych wycarterowanych lotów.

W tym zakresie rozporządzenie przewiduje, po pierwsze, przypadki, w których odmowa przyjęcia na pokład jest uzasadniona w szczególności przyczynami związanymi ze zdrowiem, wymogami bezpieczeństwa lub niewłaściwymi dokumentami podróжными. Tymczasem Trybunał stanął na stanowisku, że odmowa przyjęcia na pokład, taka jak w niniejszej sprawie, nie może być zrównana z takimi powodami, ponieważ winy za taki powód nie można przypisać pasażerowi.

Z kolei taka sytuacja jest porównywalna do odmowy przyjęcia na pokład wynikającej z pierwotnej nadmiernej rezerwacji stworzonej przez przewoźnika ze względów ekonomicznych. W ten sposób Finnair przydzielił miejsce T. Lassooya, aby móc przewieźć innych pasażerów, dokonując tym samym samodzielnie wyboru przewożonych pasażerów.

Pomimo, że przydział taki został dokonany w tym celu, aby pasażerowie, których loty zostały anulowane z powodu strajku nie musieli zbyt długo oczekiwać, Finnair nie może powoływać się na interes innych pasażerów w celu znacznego rozszerzenia zakresu sytuacji, w których będzie miał prawo w uzasadniony sposób odmówić przyjęcia na pokład. Takie rozszerzenie skutkowałoby nieodpowiednio pozbawieniem pasażerów późniejszych lotów wszelkiej ochrony, co byłoby sprzeczne z celem realizowanym przez to rozporządzenie.

Po drugie, z rozporządzenia wynika, że przewoźnik lotniczy nie ma obowiązku zapłaty odszkodowania w przypadku anulowania lotu związanego z „nadzwyczajnymi okolicznościami”, to znaczy takimi okolicznościami, których nie można było uniknąć nawet przy podjęciu wszelkich rozsądnych środków. Taka byłaby sytuacja pasażerów, którym odmówiono przyjęcia na pokład w dniu strajku. Niemniej jednak, prawodawca Unii nie zamierzał wyłączyć odszkodowania dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia ich na pokład wbrew ich woli z powodów związanych z zaistnieniem „nadzwyczajnych okoliczności”. W istocie bowiem, Trybunał podkreślił, że nadzwyczajne okoliczności mogą dotyczyć jedynie danego samolotu w danym dniu, co nie ma miejsca wówczas, gdy odmowa przyjęcia na pokład wynika z reorganizacji lotów w wyniku nadzwyczajnych okoliczności, które dotyczyły wcześniejszego lotu.

Niemniej jednak, Trybunał przypomniał, że taki wniosek nie stoi na przeszkodzie temu, aby przewoźnicy lotniczy dochodzili później odszkodowania od wszystkich osób, w tym osób trzecich, które spowodowały odmowę przyjęcia na pokład. Takie odszkodowanie może zmniejszyć, a nawet znieść ciężar finansowy ponoszony przez przewoźników.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106